

Державна служба статистики України

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказ Державної служби
статистики України
від 10.01.2013 № 3

(у редакції наказу Державної
служби статистики України
від 25.10.2019 № 350)

**МЕТОДОЛОГІЧНІ ПОЛОЖЕННЯ
З ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО СТАТИСТИЧНОГО
СПОСТЕРЕЖЕННЯ ЩОДО ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ПІДПРИЄМСТВ**

Державна служба статистики України

Відповідальний за підготовку – директор департаменту структурної статистики Державної служби статистики України Кузнєцова М. С.

Методологічні положення з організації державного статистичного спостереження щодо інноваційної діяльності підприємств (далі – Методологічні положення) містять опис основних положень та правил і методів проведення цього державного статистичного спостереження.

Методологічні положення підготували фахівці департаменту структурної статистики Державної служби статистики України.

Методологічні положення схвалені Комісією з питань удосконалення методології та звітної документації Державної служби статистики України (протокол від 26 липня 2019 року № 16).

Державна служба статистики України

- адреса: вул. Шота Руставелі, 3, м. Київ, 01601, Україна
- телефон (044) 287-24-22
- факс (044) 235-37-39
- електронна адреса: office@ukrstat.gov.ua
- веб-сайт: www.ukrstat.gov.ua

Зміст

	Стор.
Передмова.....	4
Скорочення та умовні позначення.....	4
I. Загальні положення.....	5
II. Основні поняття та терміни.....	5
III. Методологічні та організаційні засади проведення державного статистичного спостереження.....	5
1. Мета й основні характеристики державного статистичного спостереження.....	5
2. Джерела інформації державного статистичного спостереження.....	6
3. Система статистичних показників державного статистичного спостереження.....	6
IV. Формування й актуалізація сукупності одиниць і переліків респондентів державного статистичного спостереження.....	8
1. Формування сукупності одиниць і переліків респондентів державного статистичного спостереження	8
2. Актуалізація сукупності одиниць і переліків респондентів державного статистичного спостереження	9
V. Проведення державного статистичного спостереження та обробка даних.....	9
1. Методи проведення державного статистичного спостереження.....	9
2. Основні етапи обробки даних державного статистичного спостереження.....	10
VI. Забезпечення якості даних державного статистичного спостереження	12
VII. Забезпечення конфіденційності статистичної інформації державного статистичного спостереження.....	13
VIII. Поширення результатів державного статистичного спостереження...	14
IX. Перегляд даних державного статистичного спостереження.....	14
Список використаних джерел.....	15

Передмова

Метою розроблення цих Методологічних положень є визначення переліку показників і методів проведення державного статистичного спостереження щодо інноваційної діяльності підприємств.

Методологічні положення призначені для використання працівниками органів державної статистики, а також можуть бути корисні для інших заінтересованих користувачів статистичної інформації.

Скорочення та умовні позначення

ДСС	– державне статистичне спостереження;
ЄС	– Європейський Союз;
ЄАВТ	– Європейська асоціація вільної торгівлі;
КВЕД	– Класифікація видів економічної діяльності;
KICE	– Класифікація інституційних секторів економіки України;
КОАТУУ	– Класифікатор об'єктів адміністративно-територіального устрою України;
КОПФГ	– Класифікація організаційно-правових форм господарювання;
РСО	– Реєстр статистичних одиниць;
СРП	– Статистичний реєстр підприємств;
ТОД	– територіальні органи Держстату;
<i>T</i>	– рік, у якому формується сукупність одиниць державного статистичного спостереження.

I. Загальні положення

1. Ці Методологічні положення визначають методи та правила проведення державного статистичного спостереження щодо інноваційної діяльності підприємств (далі – ДСС), використання та поширення його результатів.

2. Методологічні положення ґрунтуються на нормах Закону України "Про державну статистику" та ураховують положення наказу Держкомстату від 16 грудня 2009 року № 481 "Про затвердження Положення про Реєстр статистичних одиниць та формування основ вибірки сукупностей одиниць статистичних спостережень за діяльністю підприємств", наказів Держстату від 15 лютого 2017 року № 41 "Про затвердження Методологічних положень щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики", від 17 серпня 2018 року № 170 "Про затвердження принципів діяльності органів державної статистики України".

3. Ці Методологічні положення також ураховують вимоги, визначені Регламентом Комісії (ЄС) № 995/2012 від 26 жовтня 2012 року [12], рекомендації, викладені у Керівництві Осло щодо збирання й аналізу даних про інноваційну діяльність підприємств [11] та запитальнику Інноваційного обстеження Європейського Співтовариства (Community Innovation Survey (CIS)) [13].

II. Основні поняття та терміни

Для цілей цих Методологічних положень терміни й поняття вживаються в значеннях, визначених законами України "Про державну статистику", "Про інноваційну діяльність", глосарієм до плану статистичного спостереження [6] і Положенням про Реєстр статистичних одиниць та формування основ вибірки сукупностей одиниць статистичних спостережень за діяльністю підприємств [8].

III. Методологічні та організаційні засади проведення державного статистичного спостереження

1. Мета та основні характеристики державного статистичного спостереження

1. Метою проведення ДСС є формування інформації про інноваційну діяльність підприємств для інформаційного забезпечення аналізу інноваційної активності підприємств, потреб користувачів.

2. ДСС охоплює:

у парний рік – підприємства, які здійснюють промислову діяльність, оптову торгівлю (крім торгівлі автотранспортними засобами та мотоциклами), діяльність

у сферах транспорту, складського господарства, поштової та кур'єрську діяльність, фінансову та страхову діяльність, діяльність у сферах інформації та телекомунікацій, архітектури та інжинірингу, технічних випробувань та досліджень, наукових досліджень та розробок, рекламної діяльності та досліджень кон'юнктури ринку;

у непарний рік – підприємства, які здійснюють промислову діяльність.

3. ДСС проводиться шляхом збору даних безпосередньо від респондентів та має такі основні характеристики:

1) вид ДСС:

за ступенем охоплення одиниць: суцільне;

за часом реєстрації даних: періодичне;

2) періодичність ДСС: річна;

3) організаційна форма ДСС: статистична звітність;

4) спосіб ДСС: документальний облік;

5) одиниця ДСС: підприємство;

6) респондент ДСС: юридична особа;

7) органи, які здійснюють ДСС: Держстат, ТОД;

8) класифікатори (класифікації), що використовуються при проведенні ДСС: КВЕД, КОПФГ, КОАТУУ, КІСЕ;

9) місце проведення ДСС: регіони України.

2. Джерела інформації державного статистичного спостереження

Джерелами інформації ДСС є:

дані форми ДСС № ІНН (один раз на два роки) "Обстеження інноваційної діяльності підприємства за період 20__–20__ років" (далі – форма № ІНН) – для парного року;

дані форми ДСС № 1-інновація (один раз на два роки) "Обстеження інноваційної діяльності промислового підприємства" (далі – форма № 1-інновація) – для непарного року;

дані ДСС "Структурні зміни в економіці України та її регіонів", які використовуються для отримання інформації щодо кількості найманих працівників та обсягу реалізованої продукції (товарів, послуг).

3. Система статистичних показників державного статистичного спостереження

1. Показниками ДСС для парного року є:

- 1) кількість інноваційно активних підприємств;
- 2) кількість підприємств, що реалізували інноваційну продукцію (товари, послуги);
- 3) кількість підприємств, що впроваджували нову або значно вдосконалену продукцію (товари, послуги);
- 4) кількість промислових підприємств, що впроваджували інновації (продукцію та/або технологічні процеси);
- 5) кількість упроваджених у звітному році видів інноваційної продукції (товарів, послуг);
- 6) кількість упроваджених у виробництво нових технологічних процесів;
- 7) кількість упроваджених у виробництво нових або суттєво поліпшених маловідходних, ресурсозберігаючих технологічних процесів;
- 8) обсяг реалізованої інноваційної продукції (товарів, послуг);
- 9) витрати на інновації;
- 10) кількість інноваційно активних підприємств, залучених до інноваційного співробітництва;
- 11) частка кількості інноваційно активних підприємств у загальній кількості підприємств;
- 12) частка обсягу реалізованої інноваційної продукції (товарів, послуг): у загальному обсязі реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств; у загальному обсязі реалізованої продукції (товарів, послуг) інноваційно активних підприємств;
- 13) частка кількості інноваційно активних підприємств, що впроваджували нову або значно вдосконалену продукцію (товари, послуги): у загальній кількості підприємств; у загальній кількості інноваційно активних підприємств;

14) частка кількості промислових підприємств, що впроваджували інновації (продукцію та/або технологічні процеси), в загальній кількості промислових підприємств;

15) частка витрат на інновації в загальному обсязі реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств; у загальному обсязі реалізованої продукції (товарів, послуг) інноваційно активних підприємств;

16) частка кількості інноваційно активних підприємств, залучених до інноваційного співробітництва, в загальній кількості інноваційно активних підприємств.

2. Показниками ДСС для непарного року є:

1) кількість інноваційно активних промислових підприємств;

2) кількість промислових підприємств, що реалізували інноваційну продукцію (товари, послуги);

3) кількість промислових підприємств, що впроваджували нову або значно вдосконалену продукцію (товари, послуги);

4) кількість промислових підприємств, що впроваджували інновації (продукцію та/або технологічні процеси);

5) кількість упроваджених у звітному році видів інноваційної продукції (товарів, послуг);

6) кількість упроваджених у виробництво нових технологічних процесів;

7) кількість упроваджених у виробництво нових або суттєво поліпшених маловідходних, ресурсозберігаючих технологічних процесів;

8) кількість придбаних нових технологій;

9) кількість переданих нових технологій;

10) обсяг реалізованої інноваційної продукції (товарів, послуг);

11) витрати на інновації;

12) частка кількості інноваційно активних промислових підприємств у загальній кількості промислових підприємств;

13) частка обсягу реалізованої інноваційної продукції (товарів, послуг) у загальному обсязі реалізованої продукції (товарів, послуг) промислових підприємств;

14) частка кількості інноваційно активних промислових підприємств, що впроваджували нову або значно вдосконалену продукцію (товари, послуги), в загальній кількості промислових підприємств;

15) частка кількості промислових підприємств, що впроваджували інновації (продукцію та/або технологічні процеси), в загальній кількості промислових підприємств.

IV. Формування та актуалізація сукупності одиниць і переліків респондентів державного статистичного спостереження

1. Формування сукупності одиниць і переліків респондентів державного статистичного спостереження

1. Формування генеральної сукупності одиниць, сукупностей одиниць, які безпосередньо будуть досліджуватись, і переліків респондентів ДСС здійснюється щорічно у грудні року T .

2. Формування генеральної сукупності одиниць, сукупностей одиниць, які безпосередньо будуть досліджуватись, і переліків респондентів ДСС здійснюється на державному рівні.

3. Генеральна сукупність одиниць ДСС формується на основі РСО (у частині СРП) та включає одиниці, які є активними станом на 01 листопада року T та відповідають таким критеріям:

1) для парного року:
тип статистичної одиниці: підприємство;
інституційний сектор економіки відповідно до KICE: S.11 "Нефінансові корпорації", S.12 "Фінансові корпорації";
організаційно-правова форма господарювання за КОПФГ: коди 120-193, 230-270, 310, 510-590;
види економічної діяльності згідно з КВЕД: секції В, С, D, E, H, J, K, розділ 46 секції G, розділи 71-73 секції M;
розмір підприємства – із середньою кількістю працівників 10 осіб і більше за рік $T-1$.

2) для непарного року:
тип статистичної одиниці: підприємство;

інституційний сектор економіки відповідно до КІСЕ: S.11 "Нефінансові корпорації";

організаційно-правова форма господарювання за КОПФГ: коди 120-193, 230-270, 310, 510-590;

види економічної діяльності згідно з КВЕД: секції В, С, D, E;

розмір підприємства – із середньою кількістю працівників 50 осіб і більше за рік $T-1$;

4. Генеральна сукупність одиниць ДСС є сукупністю одиниць, яка безпосередньо буде досліджуватись.

5. На основі сукупностей одиниць, які безпосередньо будуть досліджуватись, формуються переліки респондентів та формою № ІНН для парного року та за формою № 1-інновація для непарного року, до яких включаються юридичні особи, яким відповідають одиниці, що наявні в сукупностях одиниць ДСС.

2. Актуалізація сукупності одиниць і переліків респондентів державного статистичного спостереження

Актуалізація сукупності одиниць і переліків респондентів ДСС не здійснюється.

V. Проведення державного статистичного спостереження та обробка даних

1. Методи проведення державного статистичного спостереження

1. Засобами зв'язку, в електронному форматі або безпосередньо здійснюється інформування респондентів про їхнє залучення до участі в ДСС.

Крім того, інформація щодо участі в проведенні ДСС розміщується на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) у сервісі "Пошук за кодом ЄДРПОУ".

2. Дані за формами № ІНН та № 1-інновація на паперових носіях (наочно або поштою) або у формі електронного звіту засобами електронного зв'язку відповідно до Порядку подання електронної звітності до органів державної статистики [9] отримуються наприкінці лютого наступного за звітним року (форма № 1-інновація) та на початку березня наступного за звітним року (форма № ІНН), у терміни, визначені на бланках відповідних форм.

3. Після отримання звітів за формами № ІНН або № 1-інновація здійснюється їх уведення/завантаження до електронного середовища для подальшої обробки статистичної інформації.

2. Основні етапи обробки даних державного статистичного спостереження

1. Під час обробки звітів в електронному середовищі здійснюються:
 перевірка ідентифікації респондента;
 контроль повноти введення даних;
 перевірка правильності співвідношення окремих значень показників форми;
 виявлення алогічних відповідей шляхом порівняння значень показників, у тому числі у динаміці (порівняння з попереднім звітним роком).

За результатами проведення контролів з метою визначення причин виявлених неузгодженостей може здійснюватися зв'язок з респондентами, а в разі виявлення помилок первинні дані доопрацьовуються та коригуються.

2. Формування показників ДСС для парного року здійснюється в таких розрізах:

1) для показника про кількість інноваційно активних підприємств:
 за типами інновацій (продуктові; процесові; організаційні; маркетингові);
 за розробниками інновацій (підприємством самостійно; разом з іншими підприємствами або організаціями; шляхом удосконалення товарів або послуг, розроблених іншими підприємствами або організаціями; іншими підприємствами або організаціями);

2) для показників про кількість підприємств, що реалізували інноваційну продукцію (товари, послуги), кількість упроваджених у звітному році видів інноваційної продукції (товарів, послуг), обсяг реалізованої інноваційної продукції (товарів, послуг), частку обсягу реалізованої інноваційної продукції (товарів, послуг) у загальному обсязі реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств та у загальному обсязі реалізованої продукції (товарів, послуг) інноваційно активних підприємств – за ступенем новизни продукції;

3) для показника про витрати на інновації:
 за напрямками інноваційної діяльності;
 за джерелами фінансування;

4) для показників про частку витрат на інновації у загальному обсязі реалізованої продукції (товарів, послуг) підприємств та про частку витрат на інновації у загальному обсязі реалізованої продукції (товарів, послуг) інноваційно активних підприємств – за напрямками інноваційної діяльності;

5) для показників про кількість інноваційно активних підприємств, залучених до інноваційного співробітництва, та частку кількості інноваційно активних підприємств, залучених до інноваційного співробітництва, в загальній кількості інноваційно активних підприємств:

за місцем розташування партнерів (Україна; країни ЄС та ЄАВТ; інші країни);

за типами інноваційного співробітництва (з постачальниками обладнання, матеріалів, комплектуючих або програмного забезпечення; споживачами; закладами вищої освіти; науковими установами; некомерційними організаціями).

3. Формування показників ДСС для непарного року здійснюється в таких розрізах:

1) для показників про кількість інноваційно активних промислових підприємств, частку кількості інноваційно активних промислових підприємств у загальній кількості промислових підприємств:

за напрямками інноваційної діяльності (внутрішні науково-дослідні розробки; зовнішні науково-дослідні розробки; придбання машин, обладнання та програмного забезпечення; придбання інших зовнішніх знань; інші);

2) для показників про кількість промислових підприємств, що реалізували інноваційну продукцію (товари, послуги), обсяг реалізованої інноваційної продукції (товарів, послуг) та частку обсягу реалізованої інноваційної продукції (товарів, послуг) у загальному обсязі реалізованої продукції (товарів, послуг) промислових підприємств:

за ступенем новизни продукції (нова для ринку; нова лише для підприємства);

за територіальним призначенням (в Україні; за межами України);

3) для показника про кількість упроваджених у звітному році видів інноваційної продукції (товарів, послуг) – за ступенем новизни продукції;

4) для показників про кількість придбаних/переданих нових технологій:

за формами придбання/передання (придбання/передання права на патенти, ліцензії на використання винаходів, промислових зразків, корисних моделей; результатів досліджень та розробок; ноу-хау, угоди на придбання/передачу технологій; придбання/продаж устаткування; цілеспрямований прийом/перехід на роботу кваліфікованих фахівців; інші);

за територіальним призначенням;

5) для показника про витрати на інновації:

за напрямками інноваційної діяльності;

за джерелами фінансування (власні кошти; кошти державного бюджету; кошти місцевих бюджетів; кошти позабюджетних фондів; кошти інвесторів-резидентів; кошти інвесторів-нерезидентів; кредити, з них на пільгових умовах; кошти інших джерел);

б) для показника про частку кількості інноваційно активних підприємств, що впроваджували нову або значно вдосконалену продукцію (товари, послуги), в загальній кількості промислових підприємств – за ступенем новизни продукції.

4. За результатами обробки даних ДСС показники формуються по країні в цілому, по регіонах, видах економічної діяльності на рівні розділу КВЕД. Формування показників ДСС для парного року здійснюється також з розподілом підприємств за середньою кількістю працівників: від 10 до 49 осіб, від 50 до 249 осіб, 250 осіб і більше.

VI. Забезпечення якості даних державного статистичного спостереження

1. Для забезпечення якості даних, які одержуються шляхом збору інформації безпосередньо від респондентів, аналізується рівень надання звітів респондентами, залученими до ДСС, та причини їх ненадання. Очікуваний рівень відповідей для ДСС становить 100%. Для його досягнення у разі відсутності звіту використовують метод безпосереднього контакту з респондентом для з'ясування причини неотримання звіту. Як правило, рівень ненадання звітів респондентами, залученими до ДСС, не перевищує 10% у парному році та 2% у непарному році. Більшість одиниць не звітує з причин банкрутства, припинення або тимчасового призупинення діяльності, демографічних перетворень. Неотримання звітів із зазначених причин не впливає на результати ДСС. Таким чином, метод компенсації даних не застосовується.

2. Для контролю якості результатів ДСС застосовуються такі методи, як аналіз даних у часі (динаміка показника за останні 3-5 років) та аналіз даних у просторі (по регіонах).

3. Сезонні коригування показників у рамках ДСС не здійснюються.

4. Оприлюднення результатів у парному році проведення ДСС передбачається у II декаді серпня року, наступного за звітним, у непарному році – у III декаді квітня року, наступного за звітним. Сформовані за результатами ДСС матеріали супроводжуються відповідними поясненнями щодо методології проведення ДСС.

5. З метою інформування користувачів стосовно основних критеріїв та показників якості результатів ДСС складається стандартний звіт з якості спостереження, який містить загальну інформацію, яка не залежить від результатів ДСС за конкретний період, а визначена чинною методологією, процедурами обробки даних і методами вимірювання якості статистичних даних і процесів.

Звіт розміщується на офіційному вебсайті Держстату та оновлюється в міру змін ключових метаданих ДСС (методології, процедур, процесів статистичного виробництва, класифікацій, основних статистичних показників тощо).

VII. Забезпечення конфіденційності статистичної інформації державного статистичного спостереження

1. Забезпечення статистичної конфіденційності у практиці проведення ДСС здійснюється відповідно до вимог законів України "Про державну статистику", "Про інформацію", "Про захист персональних даних", "Про доступ до публічної інформації", з урахуванням основних принципів і методів, визначених Методологічними положеннями щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики, міжнародних вимог до правил конфіденційності статистичної інформації відповідно до регламентів ЄС.

2. Для дотримання встановлених законодавством гарантій забезпечення статистичної конфіденційності перед респондентами реалізуються такі заходи:

1) захист первинних даних, отриманих органами державної статистики від респондентів у ході проведення ДСС, відповідно до вимог Закону України "Про державну статистику" та використання їх виключно для статистичних цілей;

2) надання статистичної інформації, отриманої за результатами ДСС, користувачам у зведеному знеособленому вигляді;

3) нерозповсюдження статистичної інформації, яка була отримана в ході проведення ДСС, якщо є загроза розкриття первинних даних.

3. При проведенні ДСС перевірка статистичної конфіденційності здійснюється для показників:

обсяг реалізованої інноваційної продукції (товарів, послуг);

витрати на інновації;

кількість упроваджених у звітному році видів інноваційної продукції (товарів, послуг);

кількість упроваджених у виробництво нових технологічних процесів;

кількість придбаних/переданих нових технологій.

Загроза розкриття первинних даних установлюється за правилом порогового значення: якщо статистичні дані за визначеним показником розраховані на базі занадто малої кількості одиниць (щонайменше 3 одиниці), зведені дані не публікуються.

4. Основними методами захисту розкриття первинних даних для агрегованих даних є неоприлюднення вразливого значення (первинне блокування) та блокування значень, за допомогою яких можна розрахувати вразливі значення, що були заблоковані на етапі первинного блокування (вторинне блокування),

включаючи блокування значень взаємопов'язаних показників та беручи до уваги їх розрізи й агрегацію.

VIII. Поширення результатів державного статистичного спостереження

1. Відповідно до Закону України "Про державну статистику" статистична інформація, отримана за результатами ДСС, поширюється у зведеному знеособленому вигляді.

2. З метою забезпечення вільного та одночасного доступу користувачів узагальнена статистична інформація за результатами спостереження оприлюднюється на офіційному вебсайті Держстату (www.ukrstat.gov.ua) та сайтах його територіальних органів (www.ukrstat.gov.ua/work/region.html) у відповідних статистичних продуктах (статистична інформація, статистичні публікації). Дані, що оприлюднюються на вебсайтах ТОД, узгоджені з даними, які публікує Держстат.

Терміни оприлюднення, вихідні показники та їх розрізи (деталізація), а також статистичні продукти, які поширюються за результатами ДСС, визначаються планом державних статистичних спостережень на відповідний рік.

3. Інформацію за результатами ДСС Держстат також надає:

1) за запитамі користувачів статистичної інформації у порядку та на умовах, визначених чинним законодавством;

2) за угодами про взаємообмін інформаційними ресурсами між Держстатом та іншими державними органами, установами, організаціями;

3) міжнародним організаціям, зокрема, для підготовки запитальника Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) з метою оцінки виконання країнами Акта з питань малого бізнесу (SBA) у рамках виконання міжнародних зобов'язань України, а також статистичним службам інших країн за їхніми запитамі.

IX. Перегляд даних державного статистичного спостереження

Перегляд даних за результатами проведення ДСС не здійснюється.

Директор департаменту
структурної статистики Держстату

М. КУЗНЄЦОВА

Список використаних джерел

1. Закон України "Про державну статистику" від 17 вересня 1992 року № 2614-XII. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2614-12>
2. Закон України "Про інноваційну діяльність" від 04 липня 2002 року № 40 – IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/40-15>
3. Закон України "Про доступ до публічної інформації" від 13 січня 2011 року № 2939-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>
4. Закон України "Про захист персональних даних" від 1 червня 2010 року № 2297-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main/2297-17>
5. Закон України "Про інформацію" (зі змінами та доповненнями) від 13 листопада 1992 року № 2658-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12>
6. Глосарій до плану статистичного спостереження, затверджений наказом Держкомстату від 29 грудня 2009 року № 498. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
7. Методологічні положення щодо забезпечення статистичної конфіденційності в органах державної статистики, затверджені наказом Держстату від 15 лютого 2017 року № 41. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
8. Положення про Реєстр статистичних одиниць та формування основ вибірки сукупностей одиниць статистичних спостережень за діяльністю підприємств, затверджене наказом Держкомстату від 16 грудня 2009 року № 481. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
9. Порядок подання електронної звітності до органів державної статистики, затверджений наказом Держкомстату від 12 січня 2011 року № 3. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
10. Принципи діяльності органів державної статистики України, затверджені наказом Держстату від 17 серпня 2018 року № 170. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
11. Oslo Manual 2018. Guidelines for collecting, reporting and using data on innovation, 4th edition. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3859598/9718996/KS-01-18-852-EN-N.pdf/7817c566-ef37-498a-8786-a25c200318ae>
12. Commission Implementing Regulation (EU) No 995/2012 of 26 October 2012 laying down detailed rules for the implementation of Decision No 1608/2003/EC of the European Parliament and of the Council concerning the production and development of Community statistics on science and technology Text with EEA relevance
13. Harmonised Data Collection for the CIS 2018. URL: <https://circabc.europa.eu/w/browse/5287e966-cbca-4200-920d-431ae4a45e99>.